U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy Tomáše Langáška a soudců Josefa Baxy, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Miloslava Výborného a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci navrhovatele: **M. C.**, proti odpůrci: **Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, o návrhu na neplatnost voleb a hlasování do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. a 21. října 2017,

takto:

I. Návrh **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Návrhem ze dne 1. 11. 2017 se navrhovatel domáhal toho, aby Nejvyšší správní soud rozhodl o neplatnosti voleb a hlasování do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. a 21. 10. 2017.

[2] Navrhovatel uvedl, že dle zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), mohou do Poslanecké sněmovny kandidovat jen politické strany a politická hnutí, nikoli nezávislí kandidáti. To považuje za diskriminaci. Dále uvedl, že nárok na zisk mandátů mají jen ty politické strany a hnutí, které ve volbách získaly nejméně 5 % hlasů (u koalic je to 10 %, 15 %, resp. 20 % hlasů v závislosti na počtu subjektů v koalici). S ohledem na tuto úpravu každoročně propadnou statisíce hlasů, což navrhovatel také považuje za diskriminační pro malé politické strany a hnutí. Současně má za to, že příspěvek na úhradu volebních nákladů, který tíží každou kandidující politickou stranu nebo hnutí, omezuje přístup občanů k voleným funkcím za rovných podmínek, přitom nemá žádný ekonomický smysl.

[3] Podle názoru navrhovatele politické strany, hnutí i jiná sdružení nejsou odděleny od státu, dochází k tomu, že občané platí ze svých daní náklady na volební kampaně konkurenčních politických stran. Popsal termín "černý sponzoring stran" a v souvislosti s tím odkázal na mediální projevy MUDr. Davida Ratha.

[4] Dále namítl porušení § 20 a § 21 volebního zákona, neboť členové volební komise ve Slavkově u Brna a Vyškově ponechali urny s volebními lístky přes noc bez dozoru.

Nesouhlasí s tím, aby byla používána výpočetní technika ke sčítání hlasů, neboť při tom dochází k manipulaci a není možno kontrolovat jeho správnost.

[5] Z výše uvedených důvodů navrhovatel dovozuje porušení článků 18 a 19 Ústavy ČR, čl. 5, čl. 18, čl. 19, čl. 20 odst. 4, čl. 21 odst. 1, 3 a 4 a čl. 22 Listiny základních práv a svobod, a porušení volebního zákona. Nesouhlasí s projednáním věci bez jednání a žádá o jeho nařízení. Navrhl rozhodnout o neplatnosti voleb a o zrušení sdělení Státní volební komise o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb.

[6] Nejvyšší správní soud návrh vyhodnotil podle jeho obsahu a dospěl k závěru, že jde o návrh na neplatnost voleb a hlasování do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. a 21. 10. 2017. Takto svůj návrh ostatně označil sám navrhovatel.

[7] Pro soudní přezkum voleb do Parlamentu České republiky je určující znění § 87 volebního zákona, dle něhož platí:

(1) Podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována, (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

(2) Podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl senátor volen, každá politická strana, politické hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát, jejichž přihláška k registraci ve volebním obvodu byla pro volby do Senátu zaregistrována, (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

(3) Návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.

(4) Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.

(5) Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.

[8] Výkladem citovaného ustanovení se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 6. 2006, č. j. Vol 5/2006 - 46, publikovaném pod č. 944/2006 Sb. NSS, dostupném z www.nssoud.cz. Zde soud objasnil, že voleb do Poslanecké sněmovny se týká § 87 odst. 1 volebního zákona, zatímco § 87 odst. 2 tohoto zákona se týká voleb do Senátu. Z těchto ustanovení je patrné, že u voleb do Poslanecké sněmovny je možno podat výhradně návrh na neplatnost volby kandidáta (či více kandidátů), kdežto u voleb do Senátu je možno podat návrh na neplatnost hlasování, návrh na neplatnost voleb či návrh na neplatnost volby kandidáta.

[9] Úprava v § 87 odst. 3 až 5 volebního zákona není samostatná, ale jde o ustanovení navazující na § 87 odst. 1 a 2 daného zákona. To znamená, že v § 87 odst. 1 a 2 volebního

zákona je stanoveno, jaký typ návrhu je možno u jednotlivých voleb podat, a v § 87 odst. 3 až 5 daného zákona jsou uvedeny důvody jednotlivých typů návrhů.

[10] Voleb do Poslanecké sněmovny se týká pouze § 87 odst. 5 volebního zákona, pro bližší odůvodnění lze odkázat na zmíněné usnesení sp. zn. Vol 5/2006. Ustanovení § 87 odst. 3 a 4 volebního zákona se na základě stejné argumentace pro volby do Poslanecké sněmovny nepoužije.

[11] Lze shrnout, že z právní úpravy vyplývá, že u voleb do Poslanecké sněmovny nelze podat návrh na neplatnost voleb a hlasování, ale pouze návrh na neplatnost volby kandidáta (resp. více kandidátů).

[12] Navrhovatel však napadá výhradně neplatnost voleb a hlasování. Jeho námitky se vztahují k nedostatkům právní úpravy, případně k obecným společenským jevům. Též námitku o porušení povinností členů volebních komisí navrhovatel formuloval ve vztahu k volbám jako celku. Na příkladu ponechání volebních uren bez dozoru demonstroval nevhodnost konání voleb v průběhu dvou dnů namísto jednoho (jako příklad navíc zvolil komise z jiného volebního kraje, než ve kterém je zapsán do stálého seznamu).

[13] Námitky směřující proti neplatnosti voleb a hlasování nejsou z výše uvedených důvodů v projednávané věci přípustné. Nejvyšší správní soud proto návrh odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[14] O náhradě nákladů řízení o návrhu bylo rozhodnuto dle § 93 odst. 4 s. ř. s., dle něhož na náhradu nákladů řízení nemá právo žádný z účastníků.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2017

Tomáš Langášek
předseda senátu